

Hans Majestæt Kongens Tale til 39te ordentlige Storthing ved dets Aabning.

Gode Herrer og Norske Mænd!

Hjertet byder Mig, idet Jeg nu skrider til at aabne Storthingets Forhandlinger, at udtale Min varme Tak for de talrige Beviser paa Hengivenhed og Kjærlighed, som Jeg modtog af det Norske Folk paa Min sextiaarige Fødselsdag.

I det sidstforløbne Aar er indtruffet den for Mig og Mit Hus glædelige Begivenhed, at Kronprinsen har seet sin Familie forøget med en tredje Søn. Med Smerte ser Jeg derimod tilbage paa Tabet af en elsket Søster, der gav os Alle et saa smukt Exempel ved sin opofrende Virksomhed for Ulykkelige og Lidende i Samfundet.

Mellem de forenede Riger og Udlandet bestaar fremdeles det bedste Forhold. Det har stedse været Mig magtpaaliggende at virke for, at den venskabelige Forstaaelse med alle fremmede Magter opretholdes, paa samme Tid som vor fulde Handlefrihed forbliver uformindsket. Min Bestræbelse vil ogsaa i Fremtiden være rettet mod dette Maal.

Med sand Glæde hilser Jeg den offervillige Interesse for Forsvarets Fremme, der i alle Dele af Riget er lagt for Dagen.

Førrige Aars Høst maa nærmest siges at være falden ud under et Middelsaars. Ved Siden deraf viser der sig imidlertid ikke ubetydelig Fremgang i flere Virksomhedsgrene, og Næringsveienes Tilstand kan i det Hele betegnes som gunstig. Det vil være Min Opgave med Storthingets Bistand at gjøre, hvad der fra Statsstyrelsens Side er muligt, for yderligere at fremme og udvikle dem.

Statsregnskabet for Budgetterminen 1888—89 er opgjort med et ikke ubetydeligt Overskud, og Toldintraderne have i de første 6 Maaneder af indeværende Budgettermin indflydt saa rigeligt, at det allerede nu kan forudses, at Opgjøret for indeværende Budgettermin vil stille sig endnu gunstigere.

Om Anvendelsen af Overskuddet for førrige og det forudseelige Overskud for indeværende Budgettermin vil inden kort Tid Forslag blive Storthinget forelagt.

Erfaring viser, at gode Tider afløses af mindre gode, og kun med Forsigtighed vover Jeg at bygge paa den nuværende gunstige finansielle Stilling, saa meget mere som tilfølgende tidligere fattede Beslutninger fremtidige Aars Budgetter ere belastede med betydelige Udtællinger udover indeværende Budgettermins.

Dette taget i Betragtning, tillade dog Forholdene Mig iaar at foreslaa ikke uvæsentlige Skattelettelser samtidigt med, at Jeg kan foreslaa Jernbanebygning paanyt optagen og foreslaa forøgede Bevilgninger til vigtige Statsøiemed, der have lidt under en længere Perodes økonomiske Tryk.

For at Jernbanebygning i en nær Fremtid skal kunne optages i større Udstrækning, uden at andre vigtige Statsformaal tilsidesættes, maa man imidlertid vistnok være betænkt paa Ordninger, der kunne forøge Statsindtægterne ved Hjælp af hensigtsmæssigere Skattefundamenter end de, for hvis Vedkommende Jeg iaar foreslaar Nedsættelser. Skat paa Indtægt og Formue er allerede saa stærkt udnyttet i den kommunale Økonomi og dette vil sandsynligvis under den fremadskridende Udvikling i saa forøget Grad blive Tilfældet, at der vistnok vanskelig ved Siden deraf vil blive Plads for dens Anvendelse i Statsbudgettet.

Forslag til Værneskat, ved hvis Indførelse baade Værnepligtsbyrden vil blive retfærdigere fordelt og Forsvarsvæsenets økonomiske Evne styrket, er under Udarbeidelse.

Den Komité, der har været nedsat til at overveie Spørgsmaalet om Tilveiebringelse af forøget Indtægt for Statskassen af Brændevinsforbruget gennem Statsmonopol eller Forbrugsafgift, har endnu ikke kunnet tilendebringe sine Arbeider, hvorfor Jeg ikke iaar kan forelægge noget Forslag til Ordning af denne Sag, ved hvilken ogsaa forøgede Statsindtægter bør kunne paaregnes.

De store principielle Forandringer, som have fundet Sted i Sveriges Toldlovgivning, have fra Svensk Side fremkaldt Ønsket om Ændringer i Lovgivningen om Norges og Sveriges gjensidige Handel og Søfart. Resultatet af de herom førte Forhandlinger ville blive begge Rigers Nationalforsamlinger forelagte.

Det har gennem flere Aars Erfaringer vist sig, at de Beregninger over Aldersklassernes Styrke, hvorpaa Værnepligtsloven af 16de Juni 1885 er bygget, ikke holde Prøve, saa at hverken Linie eller Landværn vil faa den Tilgang, som ved Loven tilsigtedes. Forslag til saadanne Forandringer i den gjældende Værnepligtslov, at begge Hærens Dele kan paaregnes i Krigstid at kunne stille den planmæssige Styrke, vil blive Storthinget forelagt.

I Fortsættelse af de Forhandlinger, som allerede i en Aarrække have været førte om Istandbringelsen af Lovregler om Dissenteres Retsstilling, har Jeg ladet udarbeide et Forslag til Lov angaaende kristelige Dissentere og Bekjendere af den mosaiske Tro, hvilket vil blive Storthinget forelagt.

Særlig henleder Jeg Eders Opmærksomhed paa det vigtige Lovforslag om Tilsyn med Arbeide i Fabrikker. Dette Forslag, der er det første Skridt fra Statsstyrelsens Side til ved Lov at ordne Arbeiderforholdene, er det efter flere Aars Bestræbelser denne Gang bleven muligt at forelægge Storthinget til Beslutning.

En Række andre Lovforslag, dels nye, dels paa nyt prøvede ældre, ville blive Eder forelagte.

Jeg nedbeder Himmels Velsignelse over Eders Gjærning og forbliver Eder, gode Herrer og Norske Mænd, med al Kongelig Yndest og Naade velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Januar 1890.

Oscar.